

M.A. (SANSKRIT) Semester - 1 (CBCS) Examination
Nov/Dec-2023 (SYLLABUS YEAR JUNE-2018)
DARSANA: TARKSANGRAHA AND VEDANTASARA(CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સ્પષ્ટ રીતે સમજાવો. (૧૪)
- Que-1 Explain clearly any two of the following. (14)
- (1) આપ્તવાક્યં શબ્દ: ।
 - (2) પરમ્ અપરં ચ ઇતિ દ્વિવિધં સામાન્યમ્ ।
 - (3) ઉષ્ણસ્પર્શવત્તેજ: ।
 - (4) અનુમિતિકરણમ્ અનુમાનમ્ ।
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ગદ્યખંડોનો આવશ્યક નોંધ સાથે અનુવાદ કરો: (૧૪)
- Que-2 Translate with necessary notes any two passages of the following (14)
- (1) અધિકારી તુ વિધિવદધીતવેદવેદાડગત્વેનાપાતતોડધિગતાખિલવેદાર્થોડસ્મિન્ જન્મનિ જન્માન્તરે વા કામ્યનિષિદ્ધવર્જનપુર:સરંનિત્યનૈમિત્તિકપ્રાયશ્ચિતોપાસનાનુષ્ઠાનેન નિતાન્તનિર્મલસ્વાન્ત: સાધનકચતુષ્ટયસમ્પન્ના: પ્રમાતા ।
 - (2) અથ મહાવાક્યાર્થો વર્ણયંતે । ઇદં તત્ત્વમસીતિ વાક્ય-સમ્બન્ધત્રયેણાખણ્ડાર્થબોધકં ભવતિ । સમ્બન્ધત્રયં નામ પદયો: સમાનાધિકરણ્યં પદાર્થયોવિશેષણવિશેષ્યભાવ: પ્રત્યગાત્મલક્ષણા પોર્લક્ષ્યલક્ષણભાવચ્ચેતિ ।
 - (3) ઈશ્વરસ્યેયં સમષ્ટિરખિલકારણત્વાત્ કારણશરીરમાનન્દ- પ્રચુરત્વાત્કોશવદાચ્છાદલત્વાચ્ચાનન્દમયકોશ: સર્વોપરમત્વાત્ સુપુષ્ટિરત એવ સ્થૂલસૂક્ષ્મપ્રપન્ન લયસ્થાનમિતિ ચોચ્યતે ।
 - (4) એવમસ્યાઙ્ગિનો નિર્વિકલ્પસ્ય લયવિક્ષેપકષાયરસાસ્વાદલક્ષણાશ્ચત્વારો વિઘ્ના: સમ્ભવન્તિ । લયસ્તાવદખણ્ડવસ્ત્વનલમ્બનં વિક્ષેપ: । લયવિક્ષેપાભાવેડપિ । ચિત્તવૃત્તે રાગાદિવાસનયા સ્તબ્ધીભાવાદખણ્ડવસ્ત્વનલમ્બનં કષાય: । અખણ્ડવસ્ત્વનલમ્બનેનાપિ ચિત્તવૃત્તે: સવિકલ્પકાનન્દાસ્વાદનં રસાસ્વાદ: ।
- પ્રશ્ન-૩ અન્નંભટ્ટે નિરુપેલા સાત પદાર્થો સવિસ્તર યચો. (૧૪)
- Que-3 Discuss the seven પદાર્થો: according to the અન્નંભટ્ટ: । (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન-૩ અન્નંભટ્ટ અનુસાર 'સમવાય' વિશે વિસ્તૃત યચો કરો.
- Que-3 Discuss the સમવાય: according to અન્નંભટ્ટ: ।
- પ્રશ્ન-૪ વેદાન્તસારમાં નિરુપિત વેદાન્તના સિદ્ધાંતો વિશે યચો કરો. (૧૪)
- Que-4 Discuss વેદાન્ત theory according to વેદાન્તસાર: । (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન-૪ વેદાન્તસારમાં દશવિધ અજ્ઞાનનું સ્વરૂપ જણાવી તેની બે શક્તિઓ વિશે માહિતી આપો.
- Que-4 Give details about the form of અજ્ઞાન and its 'શક્તિદ્વયમ્' mentioned વેદાન્તસાર: ।
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો: (૧૪)
- Que-5 Write short note on any two of the Following. (14)
- (1) અભાવ ચતુર્વિધિ: ।
 - (2) પચ્ચાવયવા: ।
 - (3) વેદાન્તસારના મતે લિંગશરીર.
લિંગશરીરમ્ according to વેદાન્તસાર: ।
 - (4) જીવન્મુક્ત: ।
